

Przystanek 1. Sulików Plac Wolności 29. Budynek wzniesiony w 1688 w konstrukcji mieszanej: murowano, drewnianej i podcieniowej. Jest to jeden z dwóch pozostałych budynków w pierzei rynkowej. Budynek dwukondygnacyjny częściowo podpiwniczony. Elewacja frontowa z podcieniem szczytowym utworzonym z wysuniętych belek stropowych wspartych na trzyprzęsłowej ramie. Cztery słupy podtrzymujące podcień usztywnione górną od wewnątrz dwoma mieczami kołkowanymi drewnianymi tyblami, a od zewnątrz mieczem pojedynczym. W szczycie dwa ozdobne świetliki w kształcie rombu doświetlające poddasze. Ściany piwnic i parteru murowane z kamienia łamanego i cegły ceramicznej na zaprawie wapiennej. Konstrukcja ryglowa piętra wypełniona cegłą. Dach o konstrukcji krokwiowo-jętkowy.

Przystanek 2. Działoszyn 17. Dom bramny

Działoszyn 163. Dom przysłupowy pochodzi z trzeciej ćwierci XIX w., wzniesiony jako budynek mieszkalno-gospodarczy z warsztatem tkackim (dwie izby zrębowe). Na początku XX w. został powiększony poprzez dobudówkę w części południowowschodniej. Obiekt posiada zwartą dwukondygnacyjną bryłę, założoną na rzucie prostokąta, zwieńczoną wysokim asymetrycznym dachem dwuspadowym. Ściany parteru wzniesione w konstrukcji zrębowej okalanej słupami, podtrzymującymi piętro ryglowe, tworzą spójną architektoniczną całość. Dodatkowy akcent zdobniczy stanowi układ konstrukcji szkieletowej.

Przystanek 3. Bogatynia to niezwykle miejsce, położone na styku trzech granic i trzech kultur: Polski, Czech i Niemiec. Tu przemysł współistnieje z walorami turystycznymi, ludzie są gościnni, a warunki sprzyjają inwestorom. Ten zakątek tętni życiem i obfituje w szereg wydarzeń społecznych, ekonomicznych, kulturalnych i sportowych - często o charakterze międzynarodowym. Warto nas poznać i odwiedzić. Historia Gminy Bogatynia to historia Górnych Łużyc, które od pierwszych wieków naszej ery zamieszkiwali Serbołużyczanie, wywodzący się ze Słowian Połabskich. Miasto Bogatynia powstało ze starej, łużyckiej wsi łańcuchowej Rychtów, usytuowanej wzdłuż rzeki Miedzianki, prawego dopływu Nysy Łużyckiej. Pierwsza wzmianka o Bogatyni ukazała się w 1262 roku – wieś rozwijała się sukcesywnie i umacniała swoją pozycję przede wszystkim dzięki usytuowaniu w pobliżu ważnych szlaków handlowych. W XVII wieku była niewielkim skupiskiem tkactwa chałupniczego, a w drugiej połowie XIX wieku znanym ośrodkiem włókienniczym. Schyłek wieku zaznaczył się rozwojem przemysłu ciężkiego – górnictwa. Powstały wówczas pierwsze kopalnie głębinowe, a na początku XX wieku odkrywkowe. Współczesna Bogatynia to ośrodek przemysłowo-handlowo-usługowy o rozwiniętej infrastrukturze komunalnej i społecznej. Bogatynia jest miastem sprzyjającym rozwojowi przedsiębiorczości i lokalizacji różnorodnych inwestycji.

Bogatynia, Plac Powstańców Warszawy 4. Dom przystupowy z końca XVIII wieku. To wolnostojący dwukondygnacyjny budynek mieszkalny wielorodzinny z dwupoziomowym poddaszem, częściowo podpiwniczony. Bryła budynku złożona jest na rzucie poziomym w kształcie litery L. Budynek jest w konstrukcji mieszanej, przystupowo-zrębowej, kondygnacja przyziemia jest częściowo murowana. Budynek przykryty jest dachem czterospadowym z lukarnami.

Bogatynia, ul. 1 Maja 1. Dom przysługowy z 1813 r. Obiekt założony na rzucie poziomym w kształcie litery L. Przykryty jest dachem wielospadowym typu naczółkowego, mieszczący dwupoziomowe poddasze. Doświetlenie pomieszczeń poddasza umożliwiają okna w ścianie szczytowej oraz symetrycznie rozmieszczone lukarny. Do budynku prowadzą dwa oddzielne wejścia, główne od strony wschodniej, które zdobi kamienny portal oraz wejście od podwórka.

Bogatynia, ul. 1 Maja 5. Dom przysługowy, mieszkalno-gospodarczy, datowany na 1823 r. Ochronie konserwatorskiej podlegają zachowane, oryginalne elementy budynku: bryła, forma dachu z ceramicznym pokryciem i facjatkami, kompozycja i wystrój elewacji z zachowaną konstrukcją przysługową, ryglową i ryzalitem z werandą na słupach (snycerka drewnianego detalu), forma, kształt i obramienia otworów okiennych i drzwiowych (portal), drewniana stolarka okienna i drzwiowa (klasycystyczne drzwi wejściowe). Wymagany remont kapitalny w pełnym zakresie rewaloryzacji. Po 2006 wymieniono pokrycie dachowe na dachówkę karpieńską. Budynek dotknięty powodzią w sierpniu 2010 r.

Bogatynia, ul. 1 Maja 8. Dom przystupowy z 3 ćw. XIX wieku, łączy w sobie trzy rodzaje konstrukcji: przystupową, zrębową i ryglową (szkieletową) dom mieszkalny wielorodzinny, wolnostojący dwukondygnacyjny z dwupoziomowym poddaszem, częściowo podpiwniczony.

Bogatynia, Aleja Żytawska 17. Dom o konstrukcji przystupowo-zrębowo-ryglowej. Pierwsza wzmianka o budynku pochodzi z 1608 r. Profilowane stropy belkowo – deskowe, oryginalna klatka schodowa z zachowaną „biedermeierowską” balustradą, okiennice wewnętrzne, stolarka okienna i drzwiowa, piec kaflowy, drewniany wystrój wewnątrz oraz izba zegarmistrza.

Bogatynia, Aleja Żytawska 18. Budynek powstał niewątpliwie przed 1810, o czym świadczył, istniejący do czasów powodzi, portal z ww. datą w kluczu. Wysoce prawdopodobnym jest możliwość, że budynek o konstrukcji przysłupowo zrębowej istniał już znacznie wcześniej i datowanie można przesunąć na XVIII w.

Po powodzi - 2010

2019

Bogatynia, ul. Kościuszki 114. Dom zbudowany w 1787. Mimo złego stanu technicznego zachował zwartą dwukondygnacyjną bryłę na rzucie prostokąta, zwieńczoną dwuspadowym dachem z naczółkami i dachowymi otworami "wole oczka". Do bryły budynku przylega dobudówka mieszcząca oryginalny piec chlebowy. Budynek wyróżnia się częściowo zabudowanym podcieniem. We wnętrzu zachowały się stropy belkowe, sklepienia, stolarka drzwiowa, okienna (ościeża z opaskami i parapetami).

Bogatynia, Waryńskiego 17. Dom Zegarmistrza. Budynek przysługowy, datowany na 2 poł. XVI w. - l. 30. XX w. Przebudowany w latach 30. XX w. na lokal usługowy –likwidacja części przysługów i budowa witryn, a następnie dobudowa parterowej przybudówki. Obiekt w trakcie prac remontowych. Ochronie konserwatorskiej podlegają zachowane, oryginalne elementy budynku: bryła budynku głównego, forma naczółkowego dachu z ceramicznym pokryciem, kompozycja i wystrój elewacji z zachowaną konstrukcją przysługową i ryglową, forma, kształt i obramienia otworów okiennych i drzwiowych, drewniana stolarka okienna i drzwiowa. Po analizie danych katastralnych stwierdzono, że na działce na której posadowiony jest obecny budynek istniała nieruchomość w 2 poł. XVI w. Budynek przejęty w 2006 przez nowych właścicieli. Prace przy obiekcie dofinansowane z budżetu Gminy Bogatynia i Urzędu Marszałkowskiego. W VIII 2010 obiekt dotknięty powodzią – wykonano osuszenie.

